

ELŐSZÓ

Ez a társalgási könyv főként a Spanyolországba utazó magyar turistáknak készült, elsősorban a spanyolul nem tudóknak. Reméljük azonban, más is haszonnal forgathatja a könyvecskét, akár itthon nyelvtanulás közben, akár egy-egy dél-amerikai utazás során, hisz – eltekintve néhány tucat ibériai-spanyol szótól, gyakorlati tudnivalótól – ez a spanyol érthető egész Latin-Amerikában. Ezenkívül a könyv hasznos segítséget nyújthat a hosszabb kinntartózkodást tervező munkavállalóknak is.

Zsebkönyvünk a Tankönyvkiadónál 1975-ben megjelent *Spanyol Társalgás* című kötetre épül; a mostani változat igyekszik alkalmazkodni a modern városi ember igényeihez, így helyet kaptak például az internet, a közösségi oldalak vagy az online vásárlás szöfordulatai is.

A könyv formátuma, szerkezete nagyrészt követi a Tinta Könyvkiadó gondozásában eddig megjelent társalgási zsebkönyveket.

A közreadott kész mondatokban a / jellel elválasztott szavak vagy mondatrészek a vagylagosságot fejezik ki, a választási lehetőséget adják meg a könyv olvasójának, például:

Használhatom a rádiót / a televíziót	¿Puedo usar la radio / la tele / el te-
/ a telefont / a hűtőszekrényt /	léfono / la nevera / la aspiradora
a porszívót / a vasalót / a haj-	/ la plancha / el secador de pelo?
szárítót?	

Egy-egy témakör áttekintését, szókincsének feldolgozását megkönnyítik a párbeszédes részek végén elhelyezkedő szöszedetek. Ezeket a részeket a *Szavak és kifejezések* cím vezeti be, valamint a mellette lévő függőleges vonal különíti el tipográfiailag. Az egymás alatt itt szereplő szavak többnyire ábécérendben követik egymást, így a kötet a legfontosabb szavak szótáraként is használható. Gyakran olyan szavak is megjelennek ebben a részben, amelyek a társalgási részben nem szerepeltek, de egyes mondatokba szabadon beilleszthetők az ott megadott kifejezések helyére.

Az egy-egy szó szócsaládját és a jelentését pontosító kifejezéseket a szó alatt beljebb kezdve adtuk meg, például:

kanál

kávéskanál

leveseskanál

teáskanál

la cuchara

la cucharilla de café

el cucharón, el cazo

la cucharilla de té

A számokat minden esetben kiírtuk betűvel. A főneveket és mellékeveket indokolt esetben mindkét nemben megadtuk; egyébként csak hímnemben, és vastagon szedtük az utolsó mássalhangzót, ha a nőnemben egyszerűen *a*-ra cserélendő:

hideg

asszisztens

frío

asistente

Tehát a 'hideg' *frío* nőneme *fría*, az 'asszisztensnő' pedig *asistente*.

A könyv újdonságát a szöveg közben elhelyezett, főként kulturális információt tartalmazó „dobozok” jelentik. Ezekben leginkább olyan szavakat, kifejezéseket, fogalmakat magyarázunk meg, amelyek szorosan köthetők a spanyol kultúrához, és nincs magyar megfelelőjük, pl.:

A csillagokon kívül szokás a 'kulcsok' (*llaves*) számával jelölni a hoteleknél alacsonyabb kategóriájú szálláshelyeket.

Bízunk benne, hogy ezek a kulturális információk még inkább támogatják a nyelvtanulót abban, hogy a nyelvterületen mihamarabb eligazodjon és aktív nyelvhasználóvá váljon.

Baditzné Pálvölgyi Kata és Scholz László

KIEJTÉSI ÚTMUTATÓ

A következő útmutatóban az európai spanyol kiejtést magyarázzuk el példákkal.

Magánhangzók

Öt magánhangzó van a spanyol nyelvben, mindegyik rövid, tiszta hang.

a	A palóc <i>á</i> -hoz hasonló, <i>a</i> és <i>á</i> közötti rövid hang. Pl.: <i>más</i> [mász] 'több'; <i>mapa</i> [mápá] 'térkép'.
e	A magyar <i>é</i> -vel rokon hang. Pl.: <i>este</i> [észté] 'ez'; <i>Esteban</i> [észtévan] 'István'.
i	A magyar <i>i</i> -vel megegyező hang. Pl. <i>ni</i> [ni] 'sem'; <i>tinta</i> [tintá] 'tinta'.
o	A magyar <i>o</i> -hoz közel eső magánhangzó. Pl.: <i>polvo</i> [polvo] 'por'; <i>vino</i> [bino] 'bor'.
u	Mint a magyar <i>u</i> . Pl.: <i>tú</i> [tu] 'te'; <i>húngaro</i> [ungáro] 'magyar'.

Ha a magánhangzók fölött ékezet van, nem hosszúságot jelöl, hanem hangsúlyt. A hangsúlyos magánhangzók valamivel hosszabbak, mint a hangsúlytalan helyzetben lévők.

Kettőshangzók

Ha az *i* vagy az *u* az *a*, *e*, *o* elé vagy mögé kerül, diftongust alkot, azaz egy szótagnak kell ejteni. Ilyenkor nem az *u* vagy az *i* hangsúlyos. A következő szavak egy szótagúak: *miel* [miél] 'méz', *fiar* [fiár] 'bízni', *pues* [puész] 'nos'. Ha azonban az *i* vagy az *u* hangsúlyt kap, ékezettel jelöljük, felbomlik a kettőshangzó, és két szótagnak ejtjük a két magánhangzót: *tío* [ti-o] 'nagybácsi', *páis* [pa-is] 'ország'.

Mássalhangzók

Csak a magyartól eltérő hangokat ismertetjük.

b, v	A kettő betű ugyanazt a hangot jelöli, kiejtésük a helyzetüktől függ. Mindkettő magyar <i>b</i> -nek ejtendő, ha szó elején vagy <i>n</i> , <i>m</i> után áll; és mind a kettő lágy (csak ajakkal képzett) <i>v</i> -nek hangzik szóközi helyzetben. Tehát <i>boca</i> [boká] 'száj'; <i>vaca</i> [báká] 'tehén'; <i>tranvía</i> [trámbia] 'villamos'; <i>habla</i> [ávlá] 'beszél'; <i>Eva</i> [évá] 'Éva'.
c	Az <i>a</i> , <i>o</i> , <i>u</i> magánhangzók előtt magyar <i>k</i> -nak ejtendő, <i>e</i> és <i>i</i> előtt pedig selypített <i>sz</i> -nek. Pl. <i>casa</i> [kászá] 'ház'; <i>cinco</i> [szinko] 'öt'. Másállhangzó előtt <i>k</i> -nak ejtendő, pl. <i>claro</i> [kláro] 'világos'.
ch	Mint a magyar <i>cs</i> . Pl.: <i>coche</i> [kocsé] 'kocsi'.
d	Szó elején és <i>n</i> , <i>l</i> után magyar <i>d</i> -nek hangzik, szóközben pedig lágy <i>d</i> -nek (mint az angol <i>this</i>). Pl. <i>dos</i> [dosz] 'kettő'; <i>lado</i> [ládo] 'oldal'; a szó végén a legtöbb dialektusban alig hallatszik.
g	Az <i>o</i> , <i>u</i> előtt a magyar <i>g</i> -nek ejtendő, <i>e</i> és <i>i</i> előtt erős <i>h</i> -nak (csakúgy, mint a <i>j</i>). Pl.: <i>gota</i> [gotá] 'csepp'; <i>gente</i> [hénté] 'emberek'; a <i>gue</i> , <i>gui</i> szótagokban az <i>u</i> nem ejtendő. Ha mégis ki kell ejtenünk az <i>u</i> -t, ezt két ponttal jelöljük. Pl.: <i>águila</i> [ágilá] 'sas'; <i>ungüento</i> [ungüento] 'kenőcs'.
h	Mindig néma. Pl.: <i>hora</i> [orá] 'óra'.
j	Erős <i>h</i> -nak ejtendő (mint a <i>g</i> <i>e</i> és <i>i</i> előtt). Pl. <i>jugo</i> [hugo] 'lé'. Kivétel a <i>jazz</i> szó, melynek kiejtése [jassz].
ll	Míntha egyszerre ejtenénk magyar <i>lj</i> -t. pl.: <i>calle</i> [káljé] 'utca'. Manapság egyre elterjedtebb, hogy <i>j</i> -nek ejtik, mint pl. [kájé]. Egyetlen kivétel a <i>ballet</i> 'balett' szó, ahol a kiejtés [ballét].
ñ	A magyar <i>ny</i> -hez hasonló hang. Pl. <i>niño</i> [ninyo] 'gyerek'.
q	Magyar <i>k</i> -nak hangzik, utána mindig néma <i>u</i> következik: <i>aquí</i> [áki] 'itt'.
s	A magyar <i>s</i> és <i>sz</i> közötti hang. Pl. <i>mes</i> [mész] 'hónap'.
x	Magánhangzók közt magyar <i>ksz</i> -nek ejtendő, másállhangzók előtt pedig <i>sz</i> -nek. Pl. <i>éxito</i> [ékszito] 'siker'; <i>extraño</i> [észtrányo] 'furcsa'.

y	Önmagában és magánhangzó után rövid magyar <i>i</i> . Szó elején és magánhangzók között <i>j</i> . Pl. y [i] 'és'; <i>yate</i> [játé] 'jacht'.
z	Selypített <i>sz</i> (mint <i>c e és i</i> előtt). Pl.: <i>zona</i> [szoná] 'zóna'.
ps	A szókezdő <i>ps</i> betűcsoportot <i>sz</i> -nek ejtjük, pl.: <i>psicología</i> [szikolohiá] 'pszichológia'.

Hangsúly

A magánhangzóra, valamint *n*-re és *s*-re végződő spanyol szavakban a hangsúly az utolsó előtti szótagra esik. A mássalhangzóra végződő szavak véghangsúlyosak. Pl.: *señora* [szenyorá] 'asszony'; *comercio* [kómerszjo] 'kereskedelem'; *hablan* [áblán] 'beszélnek'; *Madrid* [mádríd]. A hangsúlyt csak akkor jelöljük, ha a fenti szabálytól eltérés van: pl. *Canadá* [kánadá], *Cádiz* [kádiz], *Málaga* [málágá].

Írásjelek

A kérdőjelek és a felkiáltójelek a mondat elején is megjelennek, lefelé fordítva: *¿Dónde está el salero?* *¡Aquí!* 'Hol van a sótartó? Itt!'.

Néhány példa a kiejtés gyakorlására

Estoy en España.	[észtoj én észpányá]
Aquí está nuestro hotel.	[áki esztá nuesztro ote]l
Pablo toca la guitarra.	[pávlo toká lá gitárrá]
Llámeme por teléfono.	[ljámémé por téléfono]
¿Quién viene hoy?	[kién biéné oj]
Vamos a comer.	[bámosz á komér]
No he visto Andalucía.	[no é viszto ándálusziá]
¿Dónde vive usted?	[dondé vive usztéd]
Son las ocho y diez.	[szon lász ocso i diész]
A mí no me gusta eso.	[á mi no mé gusztá észo]